

Město Ústí nad Orlicí

Narození dítěte

Narození dítěte je matriční událostí, která se zapisuje do knihy narození na základě písemného hlášení o narození vystaveného zdravotnickým zařízením (v případě ukončeného porodu ve zdravotnickém zařízení). Do knihy narození se zapisuje jméno, popř. jména a příjmení dítěte, den, měsíc a rok narození dítěte, rodné číslo, které mu je přiděleno, místo narození a pohlaví dítěte, zákonem stanovené údaje o rodičích dítěte (nezapisují se v případě, že matka dítěte požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem), datum zápisu a podpis matrikáře.

Co se zapisuje do matriky?

Jméno, popřípadě jména dítěte se do matriky zapíše podle souhlasného prohlášení rodičů, není-li jeden rodič znám nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte, zapíše se jméno, popřípadě jména dítěte podle prohlášení druhého z rodičů, jinak podle pravomocného rozhodnutí soudu.

Zapsána mohou být dvě jména, která nesmí být stejná, dítěti, které není občanem a jehož rodiče nemají státní občanství České republiky, lze zapsat více jmen.

Souhlasným prohlášením o jménu, popřípadě jménech, je

- a) písemné prohlášení rodičů učiněné u poskytovatele zdravotních služeb na předepsaném tiskopisu,
- b) písemné prohlášení o určení otcovství podle § 16a zákona č. 301/2000 Sb., nebo
- c) písemné prohlášení učiněné při souhlasném prohlášení rodičů o určení otcovství k nenarozenému dítěti nebo k narozenému dítěti, které není zapsáno v matrice.

Matriční úřad nezapíše do knihy narození jméno, popř. jména, a učiní o tom oznámení soudu, jestliže se rodiče:

- a) nedohodnou na jménu, popř. jménech dítěte do 1 měsíce od narození dítěte nebo
- b) jméno dítěte neurčí do 1 měsíce od narození nebo
- c) určí dítěti jméno, popř. jména, které nelze do knihy narození zapsat nebo
- d) nejsou známi.

Do matriční knihy lze zapsat jakékoliv existující jméno, a to ve správné pravopisné podobě. Nelze zapsat jména zkomolená. Fyzické osobě mužského pohlaví nelze zapsat jméno ženské a naopak. Matriční úřad dále nezapíše jméno, pokud je mu známo, že toto jméno užívá žijící sourozenec, mají-li sourozenci společné rodiče. Vzniknou-li pochybnosti o existenci jména nebo jeho správné podobě, je občan povinen předložit matričnímu úřadu odborné podklady od veřejné výzkumné instituce, jejímž předmětem činnosti je výzkum v oblasti jazykovědy, nebo znalecký posudek.

Jaké příjmení dítěte se zapisuje?

- (1) Do knihy narození se dítěti zapíše společné příjmení rodičů, nebo, mají-li příjmení různá, zapíše se příjmení jednoho z nich, určené dohodou při uzavření manželství. Nevyplývá-li z oddacího listu rodičů dohoda o příjmení dítěte, zapíše se dítěti příjmení, na jehož užívání se manželé (rodiče) dohodli.
- (2) Dítěti, jehož rodiče neuzavřeli manželství a mají různá příjmení, se zapíše příjmení podle souhlasného prohlášení o určení otcovství anebo podle dohody rodičů po právní moci rozsudku soudu o určení otcovství.
- (3) Dohodou je možné určit příjmení, které v době, kdy k dohodě došlo, má jeden z rodičů nebo dítě. Dítě, které není občanem a jehož rodiče nemají státní občanství České republiky, se zapíše příjmení podle dohody rodičů. U nezletilého, který není plně svéprávný, (dále jen „nezletilé dítě“), staršího 12 let musí být připojen k této dohodě jeho souhlas. Tuto dohodu nelze měnit.
- (4) Dítěti, které se narodí v době od uzavření manželství do uplynutí třetího dne poté, co manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné, nebo poté, co byl manžel matky prohlášen za nezvěstného, se zapíše příjmení, na kterém se manželé dohodli při uzavření manželství, pokud matka neuzavřela nové manželství.
- (5) Narodí-li se dítě, které je počato umělým oplodněním, ženě neprovdané, u něhož se má za to, že otcem dítěte je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas, zapíše se dítěti do knihy narození příjmení, na němž se rodiče dohodli podle odstavce (2).
- (6) Není-li otec dítěte znám, zapíše se do knihy narození příjmení matky, které má v době narození dítěte.
- (7) Dojde-li k popření otcovství, zapíše se nezletilému dítěti do knihy narození příjmení matky v době provedení dodatečného záznamu. Dověřilo-li nezletilé dítě 12 let, je tato změna příjmení možná prohlášením dítěte nebo prohlášením matky se souhlasem dítěte.
- (8) Nelze-li dosáhnout dohody rodičů o příjmení dítěte, příjmení se do knihy narození nezapíše a matriční úřad o tom učiní oznámení soudu.

Co je potřeba doložit k zápisu dítěte do knihy narození?

- (1) K zápisu do knihy narození dítěte narozeného za trvání manželství předloží jeden z rodičů:
 - (a) oddací list
 - (b) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán
 - (c) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte
 - (d) souhlasné prohlášení rodičů o příjmení dítěte, pokud údaj o příjmení dítěte není patrný z oddacího listu rodičů dítěte,
 - (e) případně další doklady potřebné k zajištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.
- (2) K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo manželství, jehož otec není znám předloží matka:
 - (a) prohlášení o jménu, popřípadě jménech dítěte,
 - (b) rodný list
 - (c) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá

- (d) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li jí vydán
- (e) případně další doklady potřebné k zajištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.

- (3) K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo manželství, k němuž bylo určeno otcovství nebo jehož otcem je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas, předloží jeden z rodičů
- (a) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte,
 - (b) souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství nebo písemný souhlas muže, který dal k umělému oplodnění, potvrzený poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě rozhodnutí soudu o určení otcovství k dítěti,
 - (c) rodný list matky a otce dítěte,
 - (d) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá,
 - (e) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán,
 - (f) případně další doklady potřebné k zajištění, nebo ověření, správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.
- (4) K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo zdravotnické zařízení (domácí porod), jehož matce nebyly ani následně poskytnuty zdravotní služby, předloží jeden z rodičů kromě dokladů uvedených v odstavcích 1,2 nebo 3 další doklady potřebné k prokázání skutečnosti, že matkou dítěte je žena, která je porodila.

Kdo je povinen oznámit narození dítěte matričnímu úřadu?

- (1) Narození je povinen oznámit matričnímu úřadu poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení byl porod ukončen, nebyl-li porod ukončen ve zdravotnickém zařízení, oznámí narození lékař, který jako první poskytl při porodu nebo po porodu zdravotní služby.
- (2) Nedošlo-li k oznámení podle odstavce 1, narození je povinen oznámit matričnímu úřadu jeden z rodičů, popřípadě jeho zákonný zástupce, nebo soudem jmenovaný opatrovník.
- (3) Nedošlo-li k oznámení podle odstavce 1 nebo 2, narození je povinna oznámit matričnímu úřadu fyzická osoba, která se o narození dozvěděla.
- (4) Oznámení podle odstavců 1 a 2 se učiní nejpozději do 3 pracovních dnů od narození dítěte. Matka učiní oznámení nejpozději do 3 pracovních dnů od okamžiku, kdy je schopna oznámení učinit. Fyzická osoba uvedená v odstavci 3 učiní oznámení do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o narození dozvěděla.

Jaké jsou lhůty pro vystavení rodného listu dítěte?

Lhůta pro zápis narození a vystavení rodného listu dítěte je 30 dnů od oznámení narození příslušnému matričnímu úřadu.

Příslušnost matričního úřadu k zápisu narození dítěte?

Příslušný k zápisu narození do matriční knihy je matriční úřad, v jehož správním obvodu se fyzická osoba narodila.

Jaký správní poplatek uhradím za vydání rodného listu?

Vydání prvního rodného listu dítěte nepodléhá správnímu poplatku.
Vydání druhopisu rodného listu podléhá správnímu poplatku 300 Kč.

Podle jakých právních předpisů se postupuje?

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.